

МІЖНАРОДНЕ ТА ЗАРУБІЖНЕ ПРАВО

УДК 341.922:349.6

А. В. Кірющенко, викл.

Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова,
кафедра конституційного права та правосуддя,
Французький бульвар, 24/26, Одеса, 65058, Україна

ПРАВО ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ОХОРОНИ ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА

Стаття присвячена проблемі міжнародно-правового регулювання охорони природного середовища під час збройних конфліктів. Проаналізовано цілий ряд документів, норми яких спрямовані на запобігання, обмеження й усунення збитку природному середовищу в період збройних конфліктів. Обґрунтована необхідність розвитку й удосконалення норм міжнародного гуманітарного права про захист навколишнього природного середовища.

Ключові слова: природне середовище, міжнародно-правова охорона природного середовища, збройні конфлікти, міжнародні договори, конвенції.

Захист навколишнього природного середовища є однією з актуальних проблем сучасності, тому що здорова природа є спільним благом усього людства. Поняття “природне середовище” містить у собі безліч об’єктів природного (живого) середовища (флори, фауни), неживої природи (літосфери, водного, повітряного і космічного простору), а також унікальні природні комплекси, створені людиною у процесі її взаємодії з природою.

Норми про охорону довкілля в силу великої значущості цієї проблеми містяться в багатьох галузях міжнародного права — морському, повітряному, космічному, гуманітарному.

Стрімкий розвиток науково-технічного прогресу зумовив безпрецедентний за своїми масштабами і наслідками вплив людини на природу. Інтенсивне використання природних ресурсів, забруднення біосфери планети створюють загрозу для виживання людства, ставлять його на грань екологічної катастрофи. Величезний збиток природному середовищу завдають збройні конфлікти. Це не може не викликати занепокоєності народів і світового співтовариства в цілому за збереження середовища життя людини.

Прагнення держав забезпечити охорону навколишнього природного середовища виявляється у прийнятті ними цілого комплексу міжнародних актів у цій галузі. Право людей на здорове природне середовище розглядається в конституціях багатьох держав як одне з основних прав людини. Ця проблема стала предметом переговорів між державами, вона обговорюється багатьма міжнародними урядовими і неурядовими організаціями. Глобальний характер природоохоронної діяльності викликає необхідність укладання безлічі міжнародних договорів, норми яких спрямовані на міжнародно-правову охорону довкілля в мирний час і в період збройних конфліктів.

